

SKANDINAVISKE CANADIENSAREN

VECKOTIDNING FÖR SKANDINAVERNA I CANADA.

Löp. No. 135. — ÅRG. 8.

Redaktör och utgivare:
EMANUEL CHLEN.

WINNIPEG, 15 MARS 1894.

Redaktionsbyrå och kontor:
181 Rupert street east, Winnipeg.

No 11. — Lösn. 5 Cts.

ANMALAN.

"Skandinaviska Canadiensaren"

ENDA SKANDINAVISKA VECKOTIDNINGEN I CANADA.

Prenumerationspriset är:
Ett år \$1.50
Ett halft år \$0.75
Ett fjerdedelår \$0.40
Till Skandinavien:
Ett år \$2.00
Half år \$1.00

Hvarje prenumerant å "Skandinaviska Canadiensaren" kan erhålla boken

Bibelsamtal med Ungdomen.

rikt försedd med 178 helsides illustrationer af Gustave Doré. Det storartade verket är den

HELIGA SKRIFT I ENKELHET FRAMSTÄLD FÖR SMÅTT FOLK.

utgifven af Pastor J. L. Sooy, F. D. på Svenska bearbetad af Fil. Kand. Fred. Lönnkvist.

Föräldrar köpa boken för sina barn; Söndagskollare köpa den för sig själva och sina lärjungar. Gåar och en, gammal och ung, alla att läsa denna bok.

100,000 tals

AF DENNA BOKS ENGELSKA
UPPLAGA ÄRO REDAN
SÄLDA.

Bokhandelspriset för detta värderika arbete är \$2.50. Redaktionen har lyckats arrangera med utgivarna, så att den värdefulla boken

Bibelsamtal med Ungdomen

kan erhållas, tillsammans med "SKANDINAVISKE CANADIENSAREN" för ett år, till det otroligt billiga priset af

\$2.75

Boken sändes porto och tullfritt till en hvar plats i Amerika.

PASSA PÅ DET GYLLENE
TILLFALLET!!!

Adressera bref:

Skandinaviska Canadiensaren,
P. O. Box 642, Winnipeg, Man.

OERHÖRDT!!

Svenskt-Engelskt Engelskt-Svenskt
Lexikon

fås gratis för 50 CENTS när man prenumererar på SKANDINAVISKE CANADIENSAREN för Ett År. Denna bok är af ovärdlig nytta och kostar i bokhandeln \$2.

TOBAK OCH ALKOHOL.

(Af dr I. A. Hellogg.)

Jag vill säga några få ord om bruket af tobak. Jag förer icke en tobaksdosa med mig, men jag bär en liten flaska, som innehåller det giftiga stoffet af tobak, nicotin. Jag experimenterade något med det förleden dag. Det var måhända förenadt med grymhet, men jag gjorde det för vetenskapens skull. En viss katt plögade spåsa omkring Sanatoriet och hålla koncert vid midnatten. En ung man fågade honom och jag gaf honom en sjundedels droppe nicotin. Katten för tvärt öfver rummet och fortare än jag kan tala om det var han död. Jag försökte ett liknande experiment med en groda. Som man vet är grodan mycket seglivad. Man kan skära hufvudet af henne, och hon fortfar dock att röra sig efteråt, så snart man vidrör henne. Jag tog en frisk groda och insprutade i hennes mun en fjortonedels droppe nicotin. Den gaf ett enda ljud ifrån sig, sträckte ut sina ben på ett mycket respektabelt sätt och dog straxt.

Jag har aldrig experimenterat på människor med nicotin, men jag känner flera medlemmar af människosläktet, som pröfvade det på sig själva. På vägen hem från Chicago såg jag en man, som var alldeles lam och utan känsel i ena sidan. Då jag först lärde känna mannen, rökte han tio af de starkaste cigarrer om dagen. Följden deraf var, att vissa delar af hjernan blefvo förderfvade, och således framkallades denna fruktansvärda lamhet.

Jag säger icke, att hvar och en, som brukar tobak, skall blifva lam; men det visar hvilka dödliga följder tobaken kan frambringa. Och efter som den frambringa sådana verkningar genom öfverdrifvet bruk så är det rimligt att antaga, att en mindre mängd vill framkalla liknande verkningar i mindre grad. Det är i alla fall det bästa att alldeles låta bli att bruka den.

Låtom oss nu fråga huru alkoholen verkar på kroppen. Låtom oss gjuta detta gift på en skön, blommande planta, och hon skall snart visna. Härindagen experimenterade jag med några små fiskar. Först hällde jag tvenne teskedar alkohol i en half pint vatten, och släppte deri en liten fisk. Efter 5 s. vände han sig om på ryggen. Innan tio sekunder begynte han flyta på vattenytan och efter 60 sekunder var han död. Jag tänkte, att om jag släppte en fisk i ett glas ren alkohol, så skulle han dö straxt. Men han lefde deri tre minuter. Derpå lade jag den lilla fisken på bordet, hvarvid den kom till lif för 6 eller 7 minuter.

Orsaken till detta besynnerliga fenomen var, att när fisken kom i ren alkohol, blef han qväfd. Men vid första tallet blef fisken genomträngd af vätskan, såväl in som utvändigt, då den drog den in genom sina gälar. Den dog af förgiftning. När den deremot kom i ren alkohol, tilltrycktes gälarne så tätt, att han qväfdes till döds, som när han blef lagd på bordet.

A'koholens förstörelseverkan iakttagas lättast hos människan på ma-

gens inre fina slemhinna. Till och med hos dem som begagna drycken till måttlighet d. v. s. tager sitt glas till måltiderna, inflamerar denna och mistar sin friskhet. Verkan af alkohol såväl som af senap, peppar och andra retmedel är, att åstadkomma ett oordnat och uppetsat tillstånd i magen. Der som detta ofta upprepas, samlar sig blodet ännu starkare och framkallar inflammation och i många fall de olika former af förstoppning. Men alkohol gör mer än ordinarie magen; han förstör äfven magsaften, så att denna blir oduglig för matsmältningen.

ETT BEUNDRANSVÄRDT OKÄNDT LAND.

Det är nu ett och ett halft år sedan Dominion regeringen i Canada afsände under ledning af A. P. Lawen expedition för att undersöka det inre af Labrador. Endast en gång under denna tid har man erhållit någon underretelse om dess öden, tilli nu doktor Selwyn, hufvudman för de geologiska undersökningarna, den 10 iernes erhöll ett bref från densamma med mycket intressanta underretelser, hvilka, enligt Selwyns förmenande, skola öppna ögonen på alla inom de vetenskapliga och geologiska och geologiska kretsarna. Så mycket är säkert, att klimatet i det inre, hvilket utgöres af en mängd skyddade dalar, är långt mildare än man förmodat och att vidsträckt område äro täckta med en tjock skog af gran, här och der blandad med poppel. Der är tusenden och åter tusenden kvadratmil med grandskog, som komma att stå långt efter det alla andra skogar i Canada tagit slut. Flertalet af träden, säger han, gifva timmerstockar, 18 tum i fyrkant och jorden är på större utsträckningar dessutom mycket jernhaltig — korteligen, hela hans färd var en genomgående upptäckt.

Low begynte sin resa från Quebec i sällskap med ett dussin andra följde sjön Lake St John utefter och 130 mil norr derom en flod, som ledde dem till det inre af Labrador, en rysligt vild trakt med forskräckliga floder. För närvarande har han sitt kvarter vid North Sea, hvarifrån han ämnar återvända denna vår, tagande hemvägen genom den södra delen af Labrador, rätt öfver gränsen mot provinsen Quebec och torde nå sitt hem nästa höst.

CANADAS EXPORT, IMPORT OCH SJÖFART 1893.

Totalsumman af Canadas import för 1893 utvisar \$129,074,268 samt tullinkomsterna derä öfver 21 million dollars. De olika provinserna importerade:

Ontario	\$48,243,756
Quebec	57,731,111
Nova Scotia	9,374,537
New Brunswick	5,602,660
Manitoba	2,616,419
Br. Columbia	4,918,168
P. E. Island	470,210
N. W. Territorier	117,398

Summa \$129,074,268
Från Britiska riket importerades

des varor till ett värde af öfver 45 millioner dollars samt från Förenta Staterna öfver \$58 mill. Derpå i ordningen importerades från:

Tyskland	\$3,825,763
Frankrike	2,832,117
Spanien o dess kolo.	2,547,900
Japan	1,495,943
Holl. Ost Indien	1,041,244
Kina	929,628
Belgien	599,511
Holland	373,858
Schweitz	258,464
Italien	170,564
Österrike	170,472
Brazilien	165,612
Turkiet	141,661
Grekland	134,949
Portugal	52,481
Siam	30,379
Sverige och Norge	28,285
Danmark	15,485

o. s. v.

Canadas export under 1893 uppgick till \$118,564,352. Produkterna utgjorde i runda tal:

Gruf alster	\$ 5 mill.
Fisk	8 "
Skogsprodukter	26 "
Kreatur och deras produkter	31 "
Farmprodukter	22 "
Manufaktur	7 "

Från de olika provinserna exporterades:

Ontario	\$33,850,873
Quebec	58,655,427
Nova Scotia	10,634,863
New Brunswick	7,258,611
Manitoba	1,211,077
British Columbia	5,641,653
Prince Edward Island	1,235,344
Nord West Territorier	\$1,504

Summa \$118,564,352
De exporterade produkterna sändes till följande länder:

Britiska riket	\$69,176,139
Förenta Staterna	36,307,004
Span. Vestindien	1,237,550
Tyskland	750,461
Belgien	669,040
Brazilien	436,050
Argentina	486,906
Kina	307,075
Holland	282,569
Frankrike	264,047
Sverige och Norge	182,088
Danmark	22,910

o. s. v.

Under 1893 besökte Canadiska hamnar af 27,547 fartyg, hvar af 13,422 voro Canadiska. Af utländska sjöfarten på Canada kommer England först med 8,290 fartyg, samt derefter Förenta Staterna med 4,608, Svenska och Norska 513, Tyska 67, Franska 57, Italienska 44, Nicaragua 24, Hawaii 20, Ryska 17, Österrikiska 15, Spaniska 10, Chile 8, Danmark och Holland med hvardera 5 o. s. v.

CANADA NYHETER.

Rapporten om Canadas Indianer är utkommen. Den visar att Indianerna i Manitoba hafva gjort goda framsteg, särskildt i farmning. Dagliga skolor finnas nära på i alla indiandistrikt. Äfven från N. W. Territorier och British Columbia lennas goda vitsord. Tillsammans finnes i hela Canada 269 dagliga samt 39 industri skolor för indianerna. Manitoba har 54 dag- och 8 industriskolor samt N. W. T. respektiva 80 och 18.

— James Penrose i Winnipeg har blifvit utnämnd "chief license inspektör" för provinsen Manitoba.

— I dag torsdag försiggå valet i provinsen Nova Scotia. Det förutspås att liberalerna blifva de vinnande.

— Manitoba parlamentet fattade vid sin sista session en enhällig resolution om upphäfvandet af senaten i Canada.

— Hustrun till en farmare vid namn Roseberger i närheten af Kitaning, Ont., nedkom sistlidne vecka med fem barn, tre flickor och två gossar.

— M. J. G. Fraser, som bekant, bestäl Grand Trunk jernvägsbolaget på något öfver \$14,000, har nu fått sin dom, lydande på tre år i fängelset i Kingston.

— Härförleden dömdes en mans person i Brandon till tre års fängelse för tillverkning och utprämling af falska pengar.

— Presbyterianska församlingen St Andrews i Winnipeg har beslutat bygga en stenkyrka på sin tomt hörnet af Elgen av. och Ellen str., till ett värde af \$35,000.

— Antalet sjuka, som vårdades å Winnipeg General hospital, uppgick förra veckan till 113, 84 män och 29 kvinnor. Dessutom vårdades 27 patienter i sina hem.

— Strejken vid Lethbridge kolgrufvor är nu avslutad. 235 grufarbetare ha återgått till arbetet. Bolaget gaf arbetarne några mindre fördelar och dessa förklarade sig då nöjda.

— Isen i Red River börjar nu bli farlig för åkande. Härindagen kommo tvenne farmare med hästar och slädar i vattnet, då de körde öfver isen från Winnipeg till St. Boniface.

— I provinsfängelset i Manitoba sitta f. n. endast 24 fångar, det minsta antalet vid denna tid under flera år. Två af dessa vänta på sitt slutförhör nästa vecka och tros de då blifva frikända.

— Tvåhundra emigranter, alla Engländer, anlände den 20 dennes till Toronto öfver Halifax. De voro alla välmående farmare, och en del af dem ämnade slå sig ned i Manitoba, hvarest de redan utsett sig land.

— F. d. Löjtnant Guvernören i Nord West Territorier, Joseph Royal, har skrivit långa artiklar i pressen, hvari han förklarar sig i favor af Canada som ett sjelfständigt rike, d. v. s. skildt från England.

— Manitoba och Sydöstra jernvägsbolaget har af Manitoba regeringen blifvit erbjuden en garanti af proc. på 20 år på \$5,500 pr banmil på vissa vägar, deribland låga fraktsatser o. s. v. Huruvida anbudet skall sätta bolaget i stånd att påbörja arbetet, återstår att se.

— Då man den 12 dennes såg rök uttränga från förstrea i en stuga i närheten af Windsor, gick man in och fann dervid husets egare sittande och läsa i sin Bibel, under det hans kläder och endel möbler uppgingo i rök från en hög midt på golvet. W. sade att djf vulen var i hans hus, därför skulle han försöka att röka ut honom. Polisen har näst taga nämnda person om hand.

— För februari månad funnos 4243 barn inskrifna i Winnipeg allmänna skolor.

— Den 10 mars funnos 2,115,023 bushels hvetet å elevatorierna i Fort William, Ont.

— Den katolska skolan vid Thurso, Ont., brann den sistlidne fredag. Förlusten uppgår till \$20,000.

— Emery trävaru bolag i Sudbury, Ont., sysselsätta 300 arbetare. De ämnar tillverka 20 millioner fot bräder.

— Ontario har godt om vargar i vinter och rådjuren hafva i följd häraf dragit sig till de tätare bebyggda distrikten.

— Canada Pacific jernvägens inkomster för veckan upptill den 28 feb. uppgingo till \$297,000 mot \$345,000 samma tid i fjol.

— Under feb. månad förstördes genom eldsvådor i Canada och Förenta Staterna egendom till ett värde af \$11,297,600 eller \$1,250,000 mer än samma tid i fjol.

— Exporten af hvetet och mjöl från Canada och Förenta Staterna utgjorde sist förlutna vecka 2,851,000 bushels, veckan förut 2,972,000 mot 2,894,000 samma vecka i fjol och 3,754,000 bushels 1892.

— Canadas högsta domstol har förklarad att Provinguvernörer äga benädningsrätt, derest rättägningen kunde hänföras under af provinsen antagna lagar, men om rättägningen fördes under Canadas allmänna lag, hade allenast Generalguvernören benädningsrätt.

— Ett antal dalegerade från Kittson Co. Minnesota, hafva förliden vecka utsett land för ett 30-tal familjer i närheten af Fort Saskatchewan, norr om Edmonton. De uttryckte sin stora belåtenhet med landet, skriver "Edmonton Bulletin" och ämnar redan nästa vår flytta öfver dit.

— I Förenta Staterna förekommo 1893 6,615 mord mot 6,791 föregående år; 4,436 sjelfmord mot 3,860 året förut; 126 lagliga afstraffningar mot 107 år 1892 samt 200 lynchingar. Inalles försnillades den oerhåda summan af \$20 millioner mot \$8,837,000 år 1892. Antalet af vid jernvägsolyckor omkomna människolif var 4,603 mot 4,428 år 1892, och förlusten af lif till sjös var 6,000 mot 3,346 1892.

— Förleden vecka dödades af indianer uppe vid Bridgs River, N. W. T., icke mindre än 70 stycken kronhjortar, på två dagar. Detta har gått till det yttersta och borde aldrig tillåtas. Om icke slagandet af dessa fredliga djur upphör, så är det endast en tidsfråga, att denna skogens prydnad skall blifva lika sällsynt som bisonoxen, hvilken försvunnit från de ödsliga grässlätterna i den stora Nordwestern.

— En ny atlantisk jernväg är föreslagen, nämligen från Sault St Marie till Ottawa och Parry Sound jernvägen 250 mil. Den nya jernvägen skulle blifva betydligt kortare än C. P. R. mellan Toronto, Ottawa och Montreal. Banaa skall utdragas till Paskobia i N. B. som är en utmärkt vinterhamn. Afståndet från Toronto till Liverpool skulle genom den nya jernvägen förminska med 500 mil och dertill den fördelen att hela jernvägen är förlagd inom Canada.